

Rizikové faktory vzniku synechie vulvy u děvčátek

Synechie vulvy je sekundární spojení okrajů sliznice vchodu poševního či malých stydkých pysků vyskytující se u dětí v klidovém období, to znamená na rodidlech neovlivňovaných ženskými pohlavními hormony estrogeny. Nejčastěji se vyskytují u předškolních holčiček mezi 2-5 rokem věku. Není-li o rodidla pečováno správnou technikou, vzniká konglutinace (slepení) vulvy, ze kterého se postupně může stát až pevný kožovitý srůst.

Zpravidla je synechie asymptomatická, tedy nečiní vážné obtíže, ale může vést ke změně proudu moče. V extrémním případě může být příčinou infravezikální obstrukce močení a hraje roli i při vzniku tzv. intravaginálního influxu moče. Moč při močení kvůli překážce teče nejprve do pochvy, tam může i stagnovat a odtud postupně odtéká vně těla. Vytvářejí se podmínky k bakteriální kontaminaci moče, ta vyvolá zánět vulvy a pochvy či dokonce vzestupnou cestou také infekci močového měchýře až ledvin. Tato situace může být i mylně považována za pomočování.

Synechie rozlišujeme podle místa vzniku na přední, střední a zadní. Slepení lze během několika vteřin snadno ambulantně rozlepit obvykle jen pouhou manipulací. Kožovitý srůst je nutné řešit chirurgicky v krátké celkové anestézii. Děti je hojí velmi dobře a rychle, hojení podporujeme epitelizačními mastmi nebo hydrofilním gelem.

V některých zahraničních destinacích používají k rozrušení několikátýdenní aplikaci estrogenové hormonální masti, která ale může vyvolat rozvoj sekundárních pohlavních znaků a pigmentaci kůže. Byť je to jev přechodný, tento způsob léčby dětské gynekologové v ČR nepovažují za správný a nepoužívají jej.

Zdálo by se, že tento problém je ve vyspělé civilizované společnosti ve 21. století malicherný, ale přesto je synechie vulvy jedním z nejčastějších důvodů návštěvy gynekologické ordinace pro děti a dospívající. Co je důvodem synechie vulvy? Je to nesprávná technika provádění hygieny zevních rodidel u děvčátek. Při ní je nezbytné každodenní omytí oblasti kolem poševního vchodu rukou, vhodným dětským mýdlem a důkladné opláchnutí teplou vodou. Oddálení stydkých pysků od sebe a odstranění mázku, který produkují tamní žlázy je důležité, protože se v něm mohou množit všudypřítomné bakterie, zejména ze střevního traktu a také vede ke slepení přilehlých jemných sliznic. Starší děvčata je třeba tuto techniku postupně naučit. U dívek v pubertě, adolescenci a u dospělých žen jsou tyto orgány pod vlivem hormonů odolné a ke slepení již nedojde. Ale může se opět vyskytnout u žen ve stáří, kdy ženské pohlavní hormony v organismu zase chybí.

Výskytu synechií vulvy lze tedy předejít za předpokladu správné edukace rodičů o vhodné hygieně zevních rodidel u holčiček, a to jednak v porodnici a jednak u ošetřujícího pediatra. Důležité je používat patřičnou dětskou kosmetiku, je žádoucí přidávat máchací program při praní dětského prádla v automatických pračkách. V neposlední řadě je nutná náležitá výměna plen u těch nejmenších a nošení bavlněného prádla u starších dívek. Řádně poučení rodiče (nejlépe názornou instruktáží) nemají problém správnou hygienu praktikovat a předcházet tak problému synechií vulvy a jejich pro všechny zúčastněné nepříjemnému řešení.